

SETMANARI CATALA
10 CENTIMS lo número

Una timbalera així
hasta sense ser poruch,
capassa es d'acobardi
mes que 'l timbaler del Bruch.

FR

De dijous á dijous

Ja l' hivern es arribat.
 Las fullas secas, caygudas del arbre als primers frets, encatífan 'ls carrers de la Ciutat.
 Els sechs rostolls dels camps, son recullits pels pagesos, per' avisar las flamas de la llar, en las llargas vetlladas, que 'l fret fa semblar encara més llargas del que son.
 L' ascò patriarcal de la familia catalana, reyna en son esplendidesa.
 Els jayos s' hi asseuhen, com en soli que 'ls guarda l' amor de la familia.

*
**

Novellas ilusions cauhen un terra, cada cop que veyém despullars' de sa verda vestidura, 'ls arbres de la encontrada.

Aquest any, altres il-lusions han rodolat per terra, á l' impuls d' externa manifestació de carácter polítich y religiós, qu' ha conmogut la Ciutat, lo darrer diumenge.

Motius de sobressalt... por de lo que 'n pogués succehir, atenent l' exaltació dels esprits, no n' han mancat pas.

Y ab rahó.

Amichs faels de tota mena de llibertats, jamay 'ns podía cabrer al cap lo pensament de privar la pública manifestació d' un modo de pensar, que podrá ser bo ó dolent, pero que á la fi te una nombra de devots.

Mes tampoch podía conformars 'l pensar, ab que si la llibertat era prou bona pe 'ls quins aprofitavan lo quincuagesim aniversari de la proclamació del dogma de la inmaculitat de la Verge, per fern' pública ostentació del seu pensar ab professons y lluminarias, no ho fos pe 'ls que volían fer un acte públich de protesta, contra 'ls atentats de que fa temps es víctima la nostra ciutat.

Lo sol dupte en aquest cas, ja era sagnanta ferida á la carn viva... y 'l dupte prou es estat.

*
**

Serenament pensantho, hem de convenir: que cap de las duas manifestacions públicas projectadas, donava de cara la seva vera finalitat.

Si l' arreglada pe 'ls que tenim per elements «ultramontans» ensenyava com «lema» la exaltació d' un acort pres per l' iglesia militant, tot just fa cinquanta anys, la projectada pe 'ls liberals ne portava un de mes latent per conmourer 'ls ánimos de tot Barcelona: la protesta dels atentats.

La primera venía á esser com una ostentació pública de forsas dispostas á la lluyta no pas per la gent de sentiments religiosos, sino per la d' ideas «clericals» que volen dominar l' Espanya y ferla recular; la segona, volía 'ser la contraposició dels enemichs del progrés, del avens, de la llibertat, que porta amenassada de mort violenta 'l jesuitisme de moda.

*
**

Com s' han portat á terme abduas públicas manifestacions, salta á la vista de tothom.

L' una ab l' estada de guardia civil y policia pe 'ls carrers qu' ha vist tothom, si nombrosa de caras esblaimadas, donas mústigas y de gent ab olor de sagristia, arrengrerada al entorn de raquítics pendo nets; era vista com cosa rara, passar per la Rambla, per una concurrencia del públich tan petita.

Semblava fer feredat.

Las «valentías dels Tristanys y dels Savalls... las rampinyas del bisbe Caixal, s' en venían á la memoria, dels tafaners qu' arreconats á l' «acera» com espectadores d' anacrónica visió, s' ho contemplavan.

En Quevedo 's va quedar molt curt, quan va contar «el sueño de las calaveras»... Si hagués vist la professó del diumenge, podía fern un article molt més xistós qu' aquell.

Ben vritat, que en contes de gracia, feya fástich... y llástima.

*
**

L' altre, ofegada en sa naixensa per duptes y recels, quant ningú sabia de cert si es faría ó no, va resultar seriosa y imponent.

Van arribar al govern civil una munió de personas, que no devia pas baixar de 12.000 després d' haver fet son curs ab la correcció més complerta.

Es clar que va esser una «fórmula» á la madrileña, la que va gastar lo gobernador, al declarar qu' estava content de la manera correcte, com s' havia portat á terme l' acte.

*
**

Tots hem d' estar satisfets, perque 'ls designis de la gent «fanática» es ben vist, qu' eran de renovar aquí las corredisas y garrotadas de las peregrinacions de Begoña y Bilbao.

S' han acabat 'ls temps del «Rosari de l' Aurora»; ja no val, so capa de religió, remourer odís polítichs y ressucitar lluytas civils, que son ludibri á l' historia... pero que jamay tornarán.

La religió... á las iglesias.

Professóns, per dins de casa seva, qu' en son amos.

Sols la llibertat pels carrers.

¡Y visca molts anys!

CALIXTE PÍ Y XARAU.

Xeringadas

Quant lo pulsa 'l sentiment
 ab ma destra es la guitarra:

un instrument generós
 que 'ns ompla 'l pit d' esperansa,

Qui es músich á n' aquest mon,
 disfruta d' una ventatja:

la de que pot ell plorar
 sens que s' enterin els altres.

¿Per qué hem d' insultarlo al temps
 assessí cridantli ó... lldare,

si lo que roba es dolor...
 y martiri lo qu' ell mata?

ANTOLI B. RIBOT

COMPARANSA

Son las nenas papellonas
que voltan entorn las flors,
son las nenas papellonas
de richs, vistosos colors.

Empesa per lo vent de primavera
alatejant la papellona arriba;
las poncellas al véurela 's desclouhen
y ab sos perfums y olors, amors li brindan.

Borratxa d' ilusions y de dolcesa,
se llensa sense pensar que 'n sa cayguda
va á trepitjar un mon ahont 'ls homes
per las sevas pasions, res los atura.

Y aixís un jorn qu' estava extasiada
d' amunt d' un blanch cabell; la ma del home,
per véurela d' aprop, posá sas urpas
al demunt de son cor xafantla tota.

Igualment sol passar á las donzellas
qu' empeny la vanitat y s' abandonan
en brassos d' un amor sens recordarse
que pot la ma del vil trinxar sa honra.

Son las nenas papellonas
que voltan entorn las flors,
son las nenas papellonas
de richs, vistosos colors.

JOSEPH CASABÓ C.

Pregó

Se fa sabé á las viudetas,
—sigan pobras ó ab pessetas—
totas sense distinció,
mentres siguin catalanas,
que hi ha un viudo que te ganas
de casarse. (Aquet soch jo).

M' agradan de totas midas
pero serán preferidas
las que pel seu desnivell
de cos, més se dis'ingeixin
y ab elegancia vesteixin
per més que portin dol *d' ell*.

Com no busco cosas novas,
ja serán per mi prou jovas
fins á quaranta anys d' edat;
crech que aixís á la rahó 'm poso
á pesar de que m' exposo
á trobarbo rebregat.

No es pas que res se m' endoni
qu' hagin dut de matrimoni
molts anys, perque al cap-de-vall
portant molt temps de casadas
ja així estarán *amaestradas*
y no tindré tant treball.

Si n' hi ha alguna que may falla,
qu' hagi quedat ab quitxalla,
per xó ray, no renyirém
si 'ns va bé ab mi farà basa
y, un cop ajuntats, á casa
qnants més serém més riurém.

Ara perque estiga en regla
haig de tocá un altra tecla
parlant un xiquet de mi
perque la que 's decideixi
ja més ó menos coneixi
qui soch pe 'l que vaig á di.

Tinch una excelent figura,
quaranta anys, bona estatura,
y un físich que Deu n' hi dó,
tinch robustés, corpulencia,
bon génit, inteligencia
y bona colocació.

Molts dirán si no tinch avi
pero no es que jo m' alabi
perque dich sols la vritat;
tots els que á fondo 'm coneixen,
en tot quan tracto aplaudeixen
la meva sinceritat.

Per si á alguna li interessa
ja queda, encar que depressa,
del meu tipo fet l' estós,
la que 's vulga posá en llista
pregunti pel maquinista
del carril que 's firma *El Ros*.

A casa, donchs, las invito;
carrer del Comers habito
quaranta tres, tercer pis,
frente á la porta primera
cada dimecres, d' espera,
estaré de tres á sis.

Allí 'm trovarán per rebre
las viudas que vullgan sebre
dels tractes tot el conjunt;
com no 'm dolen las estonas
consti que per tractá ab donas
sempre, sempre estich á punt.

EL ROS.

Confits y píldoras

Per millorá 'l Paralelo
tot ho varen tirá enlayre,
y ha quedat ara que sembla
la botiga d' un drapayre.

Acosats per la miseria,
molts familias emigran,
y á cambi dels bons que marxan,
fixeus quants frares arriuan.

Patinan els de la *creme*,
y pegan deu mil tumbons
corrent damunt d' unas rodas,
igualment que 'ls carretons.

Si 't veus ab algún apuro,
procura ocultarho bé,
puig l' home es bo y... s' interessa
per qui no li falta ré.

Divins encants posseheixes,
pero massa t' ho coneixes.

M. AMAT Y CARBÓ

A ca 'l mestre de natació

—¿Ab aquet fret vol aprendre de nadar?
—Si, senyor, voldria aprendre de nadar y
guardar la roba.

Y.

En lo café - concert

—Jo 'm creya que vosté no prenia may res?
—Segons y de quina manera: soch partidari
de las B. B. B: *bueno, bonito y barato.*

Gorreria

Al estimat amich l' humorístich RAMPELLS

- B**UENAS. Que no hi foran?
 —Me sembla! Qué se li ofería?
 —Potser m' hauré equivocat. Que no venen gorras?
 —S, senyora. De tota classe.
 —Dispensi. Com en l' aparador sols havia vist sombreros, ara pensava que aquí deuría ser una casa sols de *barrets*...
 —S' equivocava, es també de *gorras*, desde pochos días.
 —Veurá donchs, m' explicaré ab pocas paraulas. Voldría una gorra per aquet noy.
 —Aquí 'n te de moltes classes. Vegi quina li fa.
 —Semblan del any 13.
 —Aquesta es d' última moda.
 —Oy! Ja 'n fa la cara de ser modernista! A veure, noy, que t' agrada aquesta?
 —Jo la que vozte vulgui, mamá. Solzament tapi 'l fet.
 —Ja li prometo jo que 'ls que 'n portan d' aquestas van forsa *calents*.
 —Donchs aquesta li anirà bé. La jovenalla actual es molt *fresca*.
 —Veyám, noy. el cap!
 —Si es servit.
 —Uf! que petita!
 —Aquest es un *cap-grós*.
 —Be prou qu' ho veig. N' hi haurém de buscé un altra.
 —Qué diu, mamá, aquest senyó? Si en *cap* puesto me 'n trovará *cap* més de *cap*!..
 —Aquesta potser li anirà bè.
 —Li va al pelo. Ni pintada!
 —No senyora, no, son de la mateixa roba aquets colors.
 —Ja tinch el cap tot calent.
 —Ves que no 't *prengui* un *encostipat*. Donchs me quedaré aquesta mateixa. Si vol fè 'l favor d' embolicármela...
 —Y ab el més gran dels gustos.
 —Es molt amable vosté!
 —Figuris!
 —Ja serém parroquians.
 —Com li plasqui. La gorra si es servida.
 —Gracias. Té noy, pórtala tu mateix.
 —Me la poso?..
 —Si... sota 'l brás. Estigui bonet, senyor gorrista!
 —Senyora!..
 —Me cridava?
 —Perdoni, pro sens dupte per descuyt, marxava sense paga 'm.
 —Que diu? També vol que li pegui?
 —No... la gorra. Que no me l' ha pagada.
 —La gorra vol cobrar? De quin sant? No li he dit jo que *volia* una gorra pel noy y vosté me l' ha ofert?
 —Senyora! Crech que per algo *faig* gorras!
 —A mi poch m' importa si *fa* gorras ó barrets.

No m' ha donat la gorra vosté? Donchs conservis tan... *gorrero!*

- Desvergonyida! Ep! Agaféulos! Lladres!..
 —Qué 't passa, Quimet?
 —La gorra!... M' han robat!..
 —Veus. . ja t' ho deya jo! Per qué hi has de tractar ab *gorras*? tenint oberta una casa de barrets?..

A. RIBAS LL.

L' HIVERN

Mal fetas, ermas y magres
 sas faccions de prunas agres
 y ab posat d' esparverat,
 l' hivern, eixa mala púa,
 desclohent sa pompa crúa
 s' ha tornat á presentar

Ell, ab sa cara ferrenya,
 no busca si no d' empenya
 vers l' abim tot lo jolín;
 per xó quan ell se presenta,
 vintinou de cada trenta,
 ne díuhen mal y ab motín.

Puig, hont es lo vert joyós
 qu' allá en lo camp ufanós
 admiravan mil vegadas?

—L' hivern, l' hivern qu' ha vingut
 violentment se l' ha endut
 ab sos bafas desbocadas—

Y aquell mar suau, adormit?
 y aquells encants de la nit
 ab los seus grills y granotas?
 ¿Ahont pareu, cosas de bó?

—L' hivern, l' hivern qu' ab brahó
 las ha destrossadas totas.

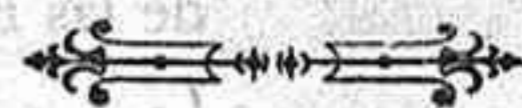
Monstre fret qui ensemps ne mani
 es en va qu' un, res demani
 d' aquells días festejats...
 que l' hivern matant els días,
 deixá en son lloch pulmonías,
 panallons y refredats.

L' hivern no va may de tiento:
 Del enfadós es lo quento;
 es la parca de las flors;
 es la forsa que avassalla
 la ditxa de tots els cors.

Es, en fi, la conductora
 del mal temps quin tot ho arbora
 igual avuy que demá,
 y es la punxa rondinayre
 del pobre y miser captayre
 que no te roba ni pa!

Al hivern, donchs, que fa por
 ¿Com no veurel ab rencor?
 ¿Com no rebrel malament,
 ja que 'ns du desgracias tantas?
 puig si be es bo per las plantas,
 es un butxí per la gent,

RAMPELLS

LO SAGRISTA DE VERDU

Es magre, petit, garrell:
gasta un coló mitj verdós,
y cada orella 'n fa dos
puig li arriuan al clatell.

Es *xato*, sens ser carlista:
te vint anys: se diu Baldiri,
y primet, groch com un ciri
raqúitich y curt de vista,

sempre exclama ab veu penosa:
—pot haverhi al cel bellesa,
més jo á la Naturalosa,
li dech ben poqueta cosa.

Du sabatassas molt grossas:
negras mitjas foradadas:
las calsas arramangadas
y un jech estrany fentli bossas.

Li cridan, *En Baldiró*
la maynada *En Baldiret*,
perque es tan nano y primet
com alt y gros lo Rectó.

Es fill del ferré de tall:
nevot del senyor vicari:
cosí del apotecari
Don Jascinto Plá de Vall.

La seva avia es donya Tana
qu'era gran pentinadora
y 's va retirá en bon hora
cansada d' esquilá llana.

Y ab tants de parents com te
lo sagristanet del poble,
si no fos algún cor noble
que recados li fa fe.

Moltas nits no soparia:
lo Rectó ben poch li dona
ni la criada Tresona
ni son avia, ni sa tia.

Aixís es que ab tants parents
com té, lo pobre Baldiri,
si no rosega algún ciri,
pochs talls passen per sas dents.

Lo ferrer de tall, son pare,
del tot anti-clerical,
home mitj irracional,
de mal fondo y bona cara,

quan veu al Sagristanet
sempre á l' iglesia ficat
tan lleig, tan groch, mal calsat,
tan *xato*, nano y mal fet;

diu com furia del Avern
ab rostre provocatiu;—
—mon fill va neixe al istiu
y aquest es fill del hivern.

¡No li so pare! ¡No ho só!
¡May ell será 'l meu retrato!
¡Ell es garrell, magre y *xato*!
¡Que 'l protegeixi 'l Rectó.

Y el Rectó mirant la care
del pobre sagristanet:
exclama:—Si qu' es lletjet.
¡Que 'l protegeixi son pare!

Y l' un ateo de cor
y l' altre mal eclesiástich
comportan mori de fástich
un sér per falta d' amor.

Com planta que abandonada
la trepitja el viandant
entre 'ls dos van trepitjant
per la obcecació extremada,

la existencia d' un minyó
que engendrat tal volta ab rabia,
ja no l' estima ni l' avia,
ni son pare ni 'l Rectó.

Equivocació tal volta
fou lo venir lleig al mon:
¿Qui d' un capritxo respón?
¿Qui respón d' un poca solta?

Deixém donchs que'ls dos tossuts
obrin com dos dolents frares:
sempre dels pecats dels pares
los fills ne van jepernts.

Deixemlos que eternament
visquin sols plaher cercant:
lo *Recó* sempre arrogant
lo *Ferrer* sempre insolent.

De bon mati, quan l' aubada,
senyala sa llum primera,
lo *Sagristá* ab gran fal-lera
se renta ab l' aygua gelada.

Y encara que cayga neu,
cap y orelles tot ben net:
puig sempre diu que any de fret
ja se sab qu' es any de Deu.

Quan ja te net cap y mans
se pentina ab gran prestesa,
y sols li causa tristesa
veurers tant lleig com avans.

Obra l' iglesia! ¡S' assombra
pobret al trovarse sol!
y ab lo cor vestit de dol
plorant, agafa una escombra!

Quan ho ha escombrat tot ben be,
los altars ne va espolsant,
y en estant llest, al devant
de la Verge del Rosé.

Humil se postra y demana
á la imatge que no 'l deixi;
que no implica qu' eil pateixi
son y fret, y molts cops gana;

y com no hi ha cap beyata
al temple tant demati,
tot solet, tot sol alli,
besa 'l manto que de plata

du brodat la Imatge bella;
resa la *salve* contrit
y ja després, aixerit,
y més viu qu' una centella.

Espolsa la sagristia;
posa vi á las canadellas,
dona 'l bon dia á las vellas
que l' hi contestan:—¡Bon dia!

Posa la *casulla* á punt
pel qui primé ha de dir missa;
y si 'l vicari ja frissa
perque al poble hi ha un difunt.

Nostre pobret *Baldiró*
corre á avisá lo fosser
y quan s' ha de menester
per tant fúebre funció.

Ell posa 'ls panyos de dol:
ell repica las campanas:
ell consola á las germanas,
puig per tothom te consol:

Y tenint á doll bondat,
sent tot ternura y amor,
repartint tot lo seu cor
casi sens cor s' ha quedat.

Ell pot no tení alegría
pero 'n dona al poble en pés,
encare que sol, després,
lo migri la melanjia.

¡Pobre Baldiret! Sa cara
y sa figura tant lletja,
fan que ni 'l visiti 'l metje,
ni que l' estimi son pare,
ni que l' atipi 'l Rectó
ni que l' ávia *pentinant*
part de lo que aná guanyant
fos pe 'l pobre Baldiró.

Puig que á n' ell no 'l vol ningú,
jo proclamo que desd' are
literariament só 'l pare
del *Sagristá de Verdú*.

MARCELINO SANTIGOSA

Ab veus de canya esquerdada
 pe 'l carré anavan cantant:
 l' home á casa fent las feynas
 y á l' ayguera un munt de plats.

Els nostres sabís d' Hisenda
 per fer rica à la Ciutat,
 han tingut un part difícil
 y are dormen descansats.

TEATROS

PRINCIPAL

S' ha reproduhit ab l' éxit d' anteriors temporadas *La Corte de Napoleón*, mentres se activen los ensajos de la comedia de Tostoní *La kermese*, qual estreno tindrà lloch demà divendres.

Se ensaja pera estrenarse próximament, la comedia dels germans Quintero, *El amor que pasa* que tan extraordinari éxit ha tingut fa poch en lo teatro de la Comedia de Madrit, com igualment havia lograt al ser estrenada en América per la companyia del mateix teatro dos anys enrera en l' excursió qu' hi feu.

ROMEA

Dimars últim s' estrená un drama en tres actes, original y en prosa del conegut autor Sr. Bordas y Estragués, titulat *Castell de fanch*.

Lo petit éxit que tingué fa creurer que la setmana entrant veurém obra nova pera sustituir-la.

No compreném prou clar si ha sigut una equivocació del autor ó be l' agotament de sas forsas intellectuals pera lo teatro.

L' autor de *La flor de la montanya* pera conseguir l' aplauso, no te de apelar á argument tan immoral y depravat al mateix temps que ignoscent com el que ha desenvolpat en *Castell de fanch*.

Y tal de *fanch* qu' ha sigut.

NOVETATS

Avuy té lloch la 26.ª representació del drama *Las dos golfas (Gigolette)* que l' haverse donat consecutivament doná mostra plena del éxit que ha obtingut.

Sembla que la Empresa té empenyo en que quedi sentada en lo cartell fins al fi de la temporada.

NOU RETIRO

Ab la funció á benefici de la *bella* Rodoreda que tingué lloch lo dilluns passat y que dit sia de pas sigué objecte de francas mostrás de simpatía además de veurers obsequiada ab nombrossos regalos, tingué lloch lo fi de la primera temporada, pero dissapte próxim tornarà á reinaugurarse ab reforma de companyia y obras novas, preparantse las sarsuelas de més éxit de la present temporada com son *El pobre Valbuena* y *El Rey del valor*.

TIVOLI. — CIRCO EQUESTRE

Cada día de la setmana pot ben dirse que s' apeda-sa la companyia d' aquest Circol ab artistas novells.

Si 'ls uns fan forsas prodigiosas, fins inconcebibles, altres treuen equilibris maravellosos ó raras habilitats, que l' home ni menos arriba á somniar.

Després de los *Balfours* que per treure sons de per tot arreu, 'ls arrencan de las extremitats mes nobles del seu burret; venen 'ls *Skremka*, fent una pantomima de forsa y agilitat... que ni sent de goma 'ls seus muscles, pot esplicars'.

Ara la troupe *Balagner* acróbatas saltadors, no 'ns deixa tan boca-badats com la artista de la mateixa troupe na *Lopezina* de ben conformats contorns y massisas *musculaturas* palpitants... que fan venir saliva á la boca, molt més qu' els aparadors de ca 'n Batllori ó de La Palma.

Darrerament han debutat-Mr. *Ilogir*, qu' acompanyat de Mis *Alice* fá uns equilibris *inverosímils*; 'ls quatre *Rigoli* que capgirant el nom son de la mateixa

familia, treballan las anellas volants; y per acabar, els tres *clowns* (que deuen ser molt prop-parents si no son pas 'ls mateixos) que fan el joch dels barrets diabólichs.

Deixantnos de tabola, son una colla d' artistas de trassa y forsa; de gran mérit y molta utilitat en Circol tan concorregut com ho es el de l' Alegria.

Es de sentir y 'l perjudica lo poch comfortable de la casa.

L' empresa acostumada ab gent tan ferma com els artistas que te contractats y ¡es clar! no se 'n recorda que 'ls del públich son molt més febles... y patim de fret.

Ab els *Tableaux Vivant*, ens escalfaríam segurament.

UN CÒMICH RETIRAT.

NOUS REMENSES

Perqué no ho hem de dir? La decadencia no pot ser ja més gran en que 'ns trobém; han saquejada nostra rica herencia,

y es la nostra existencia un Calvari sens gloria. ¿En que pensém?

A Balaguer la llibertat moria, la seva al perdre un princep malastruch, ens ofén Felip quart y arrivá 'l dia qu' als catalans venia

com un remat d' ovelles l' Arxiduch.

Perqué no 'ns quedi res, d' una grapada de nostres drets el llibre han esquinsat, nostra historia vilment han falsejada,

la llengua ben bescantada, y ab lo fuet la espatlla 'ns han marcat.

De queixarnos tenim la gola aixuta. ¿Per' vetllar per los bons ja no hi ha Deu?

La senyora en sa vida disoluta fins el dret ens disputa

de guanyar nostre pa, qu' es també 'l seu.

¿Y aixó no ha d' acabar? ¿La nostra rassa ha complert son desti ja en aquet mon?

Oh Patria! De ta historia 'ls fulls repassa y ves si prou y massa

no has abaixat ja 'l cap á tan afront.

¿Es que més ton dogal se pot estrenyer? No t' han passat ja massa *Boria avall*?

¡Oh Poble que á ser gran Don Jaume ensenya y Santa Eularia senya

y vol Sant Jordi defensá' á cavall!

Ompli l' espay ton crit de «*Via Fora*» fente sentir de sorts y d' adormits,

del aixám que riqueses atresora y, atent al guany, no plora

pels furs cremats y 'ls ciutadans proscrits.

Del pagés que sols viu pels seus terrossos, del noble que traheix els seus blasons,

del jornalier quin fill paga ab els ossos maldats dels capitossos,

menjat per la manigua ó 'ls tauróns.

Que cridin «*Via Fora*» les campanes dels petits llogarets y de tes séus, que s' aixequin els morts de les fossanes...

¡Oh, Patria, tu ho demanas!

¿A la Mare, oh, bon fill, que no li deus?

RAMÓN E. BASSEGODA

Malas costums

Una parella qu' acabant de dinar al Continental, s' en van á fer la siesta á la fonda de Sant Lluís.

Sempre 'ns ha agradat, que tothom dongui la cara.

Ara de resultas de la professó del diumenge y de las lluminarias, sabrém del cert qui 'ns son y podrém fins l'ha verls' contat.

Ja ho saviam que 'ls «jesuítichs» eran ben poch a Barcelona.

De resultas de las manifestacions «Marianas» hem vist qu' encara son menos del que 'ns pensavam.

¡Pochs y ab cara de llástima!

¡Quin condol feya, aquella corrua de clergues esguerrada, exhibintse pel mitj de la Rambla entremitj dels sabres dels civils!

¡Y aquells pobres xicots, d' ulls de peix passat, «Lluisos» ó «Marianos» qu' han de menester 'l capellá per trovar xicota... de diners!

Tots... tots feyan cara ¡de predestinats!

¡Sant Corneli!

✱

Un guardia civil qu' anava de «pareja» per la plassa de Catalunya y que per forsa va tenir d' aguantar tota la professó del diumenge darrer, deya ab molta bona sombra:

¡Quin fástich de donas, no n' hi ha cap que 's pugui aprofitar!

¡Semblan motllos de fer caretas!

¡Ni triadas!

Y l' altre qu' era castellá, reprenia.

«¡Mira tú que hacernos vigilar este ganado!»

✱

En lo ram d' homes era ben diferent.

N' hi vam veurer de cara fina, molt ben afeitats, ab risos al front... y encara duyan polvos á la cara.

Algú va dir que hi anavan ab els calsetets brodats.

Deuhen tenir vicis... lletjos.

✱

Lo general Weyler, ha sofert una dolorosa operació quirúrgica.

Es á dir: lo cilurgiá á qui va operar va ser á la seva senyora.

A n' el general l' ha operat un jutje de Madrid condempnantlo á pagar 'ls honoraris que 'l galeno reclamava.

A la «güenta» aquet va presentar uns comptes de general.

Y en Weyler no més 'ls volia com un bon burgés particular.

Acostumat á Filipinas, qu' arramblava ab tot lo dels convents devia pretender que l' operador encara li dongués propina, per l' honor d' operar una generala.

¡Pero 'ls metjes de Madrid, no s' en entenen de brochs!

Lo vomitiu, se li ha sentat molt malament, al general de Cuba.

¡«No todo el monte es orégano»!

✱

Al mitj de l' Océa Indich, s' hi trova la isla de Mahé, qu' es la mes gran de las Seichelles, ahont molts d' aquest

sabis que van buscant tres peus al gat, creuhen qu' hi va haver lo Paradís terrenal.

Fan un pilot de 114 islas, situat á 600 kilometres de Zanzibar.

Totas aquestas islas, son fonamentadas damunt banchs de coral.

Las platxas d' arenas calissas, son voltadas d' «arrecifes» de coral y tons variats desde 'l rosa pàlit, al vermell més encés, produhint tronchs groixuts com d' arbres corpulents de formas raras y enrevessadas.

Las casas, surmontadas per l' esglesia, son fetas totas de corals, que 'l tallan en blochs macissos, brillants com lo mármoles rosa.

Lo campanar s' aixeca alterós y brillant de reflexos opalins, entre mitx del bosch de palmeras gegants que l' entotllan, alsantse més de 100 peus, envoltallant ab sas sombras l' iglesia tota de coral vermell, ab vius de colors.

✱

Lo metje concejal en Guillém Lopez, ha presentat un davant projecte de reforma de la beneficencia á Barcelona, qu' ha d' estudiar la Comissió Municipal, y sometre á la decissió de l' Ajuntament.

Lo pot de la confitura 's conclou en proposar la creació d' un Hospital traumatológich (apropiat pe 'ls cassos desgraciats) per curarhi els accidentats de tota mena y expresament els accidents del treball.

No 's pot creurer que prosperi 'l proposit, perque costaria molts mils duros, que no pot pas sufragar la Corporació Municipal, y perque n' hi hauria prou per las públicas necessitats de la Ciutat 'l tenir ben montadas las casas de socorro y aumentar com correspon 'ls dispensaris municipals, tenintlos ben proveits d' eynas quirúrgicas y medicaments, qu' ara com ara... faltan sempre en cassos apurats.

També hi faltan molts colps 'ls metxes, molt mes amants per cobrar bonas pagas á cap de mes, que no pas per socorrer las necessitats dels pobres.

Per avuy la «beneficencia» 's fa tota á benefici dels metxes y no dels pobres y aquesta tara que s' ha de tallar d' arrel, no la prevé per res lo projecte d' en Lopez, de quinas bonas intencions no podem duptar, encara qu' algun dia ri las posi en interdit.

✱

Dels estats qu' hem pogut veure comprobats, la cullita de ví de tot lo mon s' estima aixís:

Fransa	54.000.000 d' hectólitros inclós l' Argelia y Túnis.
Italia	38.000.000 d' hectólitros.
Espanya	28.750.000 » »
Russia	8.500.000 » »
Rumania	3.400.000 » »
Xile	2.700.000 » »
Estats-Units	5.300.000 » »
Alemanya	2.200.000 » »
Bulgaria	2.100.000 » »
Portugal	2.100.000 » »
Austria	1.100.000 » »
Turquia y Xipre	1.900.000 » »
República Argentina	1.600.000 » »
Perú	1.500.000 » »
Nissa	1.200.000 » »
Grecia	1.100.000 » »
Hungria	1.000.000 » »

Els Estats que 'ns falta anomenar, no arriban á cullir aquestes a darrera cantitat de ví.

Sembla estrany que vaji tan car, y que ab tants millóns de hectólitros, encara 'ls taberners barrejïn ab aygua el ví, ó bé 'l fassin de polvos y aygua de pou.

Anys enrera, era un gust seguir 'ls debats del parlament Espanyol.

S' hi podia apendrer quecóm de bo, perque 'ls oradors que prenian part als debats eran de cap d' ala.

Ahont mes se 'ls podia estimar, deixant en banda els discursos de doctrines profundas, qu' avuy en dia ningú conrea, ja qu' els ministres van n alament y fins de gramática castellana, era á las réplicas contundents... als acudits graciosos y oportuns.

Avuy en dia, 'ns hem d' accontentar ab las vulgaritats y llochs comuns d' en Huelin y en Soriano.

Tractan del acta del districte de Carcabuey .. y encara ab alguna sombra, diu en Soriano, al seu contricant:

—«Pero, su señoria, es Carca?»

Y per riurer, li contesta Huelin:

—¿Es que su señoria es buey?

La gran nevada qu' ha caygut á Madrit, ha fet suspender 'l curs dels tranvías eléctrichs.

Las instalacions dels «cables» son tan mal fetas, que cayent' hi al dessobre algun fil-ferro del teléfono, ja han de treurer la corrent per prevenir desgracias...

Lo bonich de la Cort, es qu' en cayent' hi neu, ja surten artistas escultors espontanis á fer caricaturas pe 'ls aforas.

Contan que 'l rey, qu' havia sortit per fora á rumbejar l' automóvil va deturars' al davant de dos caps «monstruosos» l' un d' en Maura, l' altre d' en Sanchez Guerra

Al peu portavan aquest lletrero.

¿Quando dimiten?

Diu que 'l rey... reya.

La Federació Obrera Argentina, ha determinat declarar' en vaga, dos dias seguits de la setmana vinenta, com só de protesta viva, contrari als atentats de la policia, á la ciutat de Rosario.

Si lo govern no posa á ratlla las «trancas» d' aquells matalassers, la protesta 's farà més general.

Lo poble aquell... no es cap remat de moltos.

Desde Stokolm, donan noticias, dihent, que 'l celebrat esculptor norueg y dramaturg eminent l' apotecari Ibsen, está tant malalt, que 's tem per la seva vida.

Homens d' aquets... no s' haurian de morir may.

CANTARS

Comprench bé lo que desitjas
y n' estich ben convenut
puig lo que ta boca calla
ho llegeixo en los teus ulls.

—
«Per que passas tantas horas
en lo mirall adornante»
«Per poder enganyá al mon
ó buscar d' ell sé enganyada»
—

Tot lo día fa 'l mateix
sempre l' alaba sa mare...
y la bona dona ho fa
per veure si pot casarte.

ISIDRO VENDRELL

Una corona de llàgrimas

A mon aymat pare

Dos anys que vares anarten
d' aquet mon vers l' altre mon
jo prou te miro y 't busco,
¡que m' arribo á trovar sol!
A voltas la pensa trista
voleya fins l' ilusió
y l' ilusió y ella fugen
fins al desvari traidor
que la intelecta enarvola
y enruna 'l pit d' amarchs grops.
A voltas somnió alegre
com si fos un infantó
y soch presoner dels brassos
del pare que ab sos petóns
l' infantesa va fer curta
d' aquest fill que plora á doll
sa ingratitut fecondada
pel somni dols, ve á remolch
y 'm fa anyorar la sort breuha
de creuret viu essent mort.
De dos fills vas ausentarte
y una esposa; el fer dolor
va repartirs' en parts justas
per tres sers vestits de dol

ALBERTET DE VILAFRANCA

TALONARIS

PERA APUNTACIONS DEL

Sorteig de Nadal

Magníficament litografiats á dugas tintas

Los de 100 Fullas á 80 céntims

“ “ 50 “ á 50 “

Vendas al per major y menor

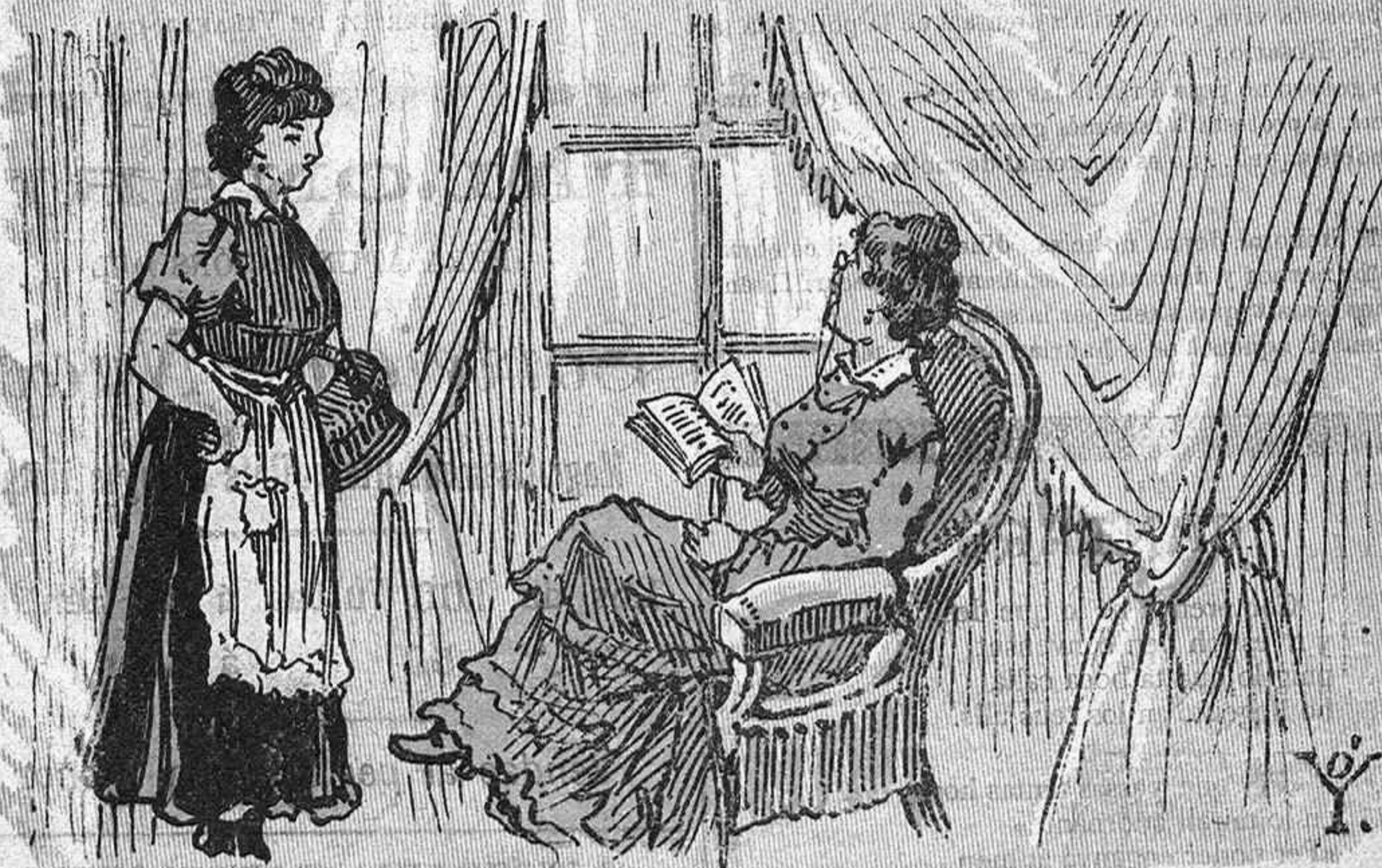
LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

Las nostras criadas

—Si la torno á trovar tutejant al senyoret, la despatxo desseguida.
—¡Es ell que 'm tuteja, senyora!

—¡Li convé la soldada, que li ofereixo?
—Si senyora, pero no haventhi senyoret á la casa no 'm quedo, perque á las nits tinch molta por.